

Projekt fiskeørn

DOF-Østjylland modtog d. 14. marts 2024 en projektbeskrivelse fra Hans Knakkegaard, Vrads, som gik ud på at hjælpe ynglende fiskeørne på vej her i DOF-Østjylland.

Vi synes, projektet er spændende, og derfor har vi bevilget et beløb fra vores projektpulje, således at projektet kan komme i gang. Så må vi se, hvad der kommer ud af det i den sidste ende, men det bliver interessant at følge projektet.

Hans Knakkegaard har sendt en artikel om projektet, som bringes her.

Projekt Fiskeørn v/ Hans Knakkegaard

Jeg har længe undret mig over, hvorfor vi ikke får flere ynglende fiskeørne i Danmark, når nu havørnen klarer sig så godt, som den gør. Begge ørne genindvandrede i 1990'erne, men i 2023 havde vi blot 4 fiskeørnereder, hvorfra der kom 8 unger på vingerne, hvorimod havørnen fik 177 unger på vingerne. Det er på baggrund af denne åbenlyse forskel, jeg er gået i gang med projektet. Der kan være flere grunde til, at fiskeørn ikke klarer sig så godt som ynglefugl i Danmark. Jeg vil i denne artikel komme med nogle bud på, hvad der kan være årsagen, og hvad der kan gøres ved det. I projektet sætter jeg fokus på lokaliteter i Midtjylland under DOF-Østjylland. Herunder vil jeg give et kort resume af projektbeskrivelsen, som blev sendt til DOF-Østjylland, og til sidst følger de seneste tiltag i projektet.

Projekt fiskeørn i Midtjylland

Formål: At skabe bedre muligheder for ynglende fiskeørne i Midtjylland.

Projektbeskrivelsen indeholder følgende afsnit:

- 1) Fakta om fiskeørnen
- 2) Den historiske baggrund for ynglende fiskeørn i Midtjylland
- 3) Fiskeørnens behov som ynglefugl
- 4) Projektets initiativer og gennemførelse
- 5) Tidshorisont og økonomi
- 6) Afsluttende kommentarer

Her vil jeg blot kort beskrive nogle af de forskellige afsnit samlet.

Jeg har allerede været inde på den historiske baggrund ovenfor, men jeg gerne tilføje følgende.

I 2016 fik jeg kendskab til et par ynglende fiskeørne i DOF-Østjylland. Jeg har nu fulgt dette par i 8 år, og de har i alt fået 16 unger på vingerne. Fra udlandet ved man, at fiskeørneunger når de bliver kønsmodne, ofte vender tilbage til det sted, hvor de kom til verden. Det vil sige, at vi her i Østjylland kan forvente unger, der kommer tilbage for at slå sig ned og yngle. Der er allerede, ikke langt fra "min" rede, et par der fik 1 unge på vingerne i 2023, og det er helt klart en mulighed, at det kan være "lokale" unge(r) der er vendt tilbage.

Med baggrund i ovenstående giver projektet god mening, men vi er nødt til at se på, hvilke behov fiskeørnene har, og især hvad der skal til for at få dem blive og yngle.

Der er sikkert mange forhold der gør sig gældende for at få fiskeørne til at slå sig ned for at yngle, men jeg har sat fokus på 4, som jeg vil gøre rede for her.

For det første skal der jo være en han og en hun, der finder sammen. For det andet skal der være vand med fisk i området, således at de kan fiske og fange deres føde. For det tredje er det vigtigt, at

der er stille og roligt, hvor fiskeørnens rede er, og for det fjerde skal der være et egnet redetræ. De to sidste forhold kan vi som mennesker godt have indflydelse på. Egnede redetræer er en mangelvare for fiskeørnen.

Jeg har som projektleder fundet nogle steder med relativ ro, og nogle træer der kunne egne sig som redetræer, og hvor der vil være et godt "udsyn" fra reden, hvilket fiskeørnen også har brug for.

Det er her, vi finder projektets initiativer og gennemførelse. Jeg har talt med nogle lodsejere, som gerne vil være med i projektet. Hos dem har jeg fundet nogle træer, som kunne danne basis for en fiskeørnerede. Træerne er ikke egnede, som de står, men hvis man saver toppen af, kan der dannes et fundament for en rede på de grene, der stikker ud neden for, hvor træet er savet over. Det er sådan et topkappet træ, fiskeørnene har brug for til deres rede (se billeder nedenfor). Til denne proces har jeg fået to "topkappere" til at komme og save toppen af 7 grantræer på 3 forskellige lokaliteter. Det er denne aktivitet, der er givet støtte til. Topkapningen fandt sted d. 2. april. Projektet løber over 3 år og slutter i marts 2027.

Der er billeder fra topkappernes besøg med tekst, der fortæller og belyser hvad der er og sker på billederne.

I vil her på hjemmesiden over sommeren også kunne følge med i udviklingen af den "faste" fiskeørn i Midtjylland, som fik unger for første gang i 2016. I år ankom både hannen og hunnen d. 27. marts. Mere om det i næste artikel her på hjemmesiden.

Hans Knakkegaard

Topkapperen gør sig klar med alt sit udstyr (Foto: Hans Knakkegaard)

Topkapperen skyder med en stor ”slangebøsse” en tynd line op og over trækronen. På den anden side sørger et blylod for, at linen kommer ned til jorden. På den tynde line bindes en tykkere sikkerhedsline fast, og denne trækkes så op over grenene i kronen og ned på den anden side. Den ene ende af sikkerhedslinen bindes fast til et træ og så er sikkerhedslinen klar (Foto: Hans Knakkegaard).

Topkapperen på vej mod toppen (Foto: Hans Knakkegaard)

Topkapperen har nået toppen og er i færd med at save den sidste "top" væk, således at der bliver en "platform" af sidegrenene nedenunder, som fiskeørnene kan bygge deres rede ovenpå. Der lægges nogle grene på tværs deroppe for at hjælpe ørnene lidt på vej. (Foto: Hans Knakkegaard).